

Giràldez, López-Íñigo i Subias, arquitectes

A la recerca d'un llenguatge arquitectònic contemporani (1956-1997)

Exposició formada per 5 àmbits que recorren la trajectòria del despatx d'arquitectes Guillem Giràldez Dàvila, Pablo López Íñigo (†1997) i Xavier Subias Fages des del seu inici, amb motiu del concurs d'arquitectes i constructors convocat pel Ministeri de l'Habitatge el 1956, i fins al 1997.

0. Presentació i crèdits (1 panell)

Àmbit I

Evolució de la tecnologia constructiva

L'origen

1. Habitatges experimentals, Madrid (1 panell)

Els arquitectes Guillem Giràldez Dàvila, Pedro López-Íñigo (†1997) i Xavier Subias Fages es reuneixen per a treballar en el concurs d'arquitectes i constructors convocat pel Ministeri de l'Habitatge, el 1956, tot constituint l'origen d'aquest despatx d'arquitectura.

Ens trobem tractant de superar el buit cultural de la postguerra espanyola. Són anys de modernització de la cultura catalana. I l'arquitectura recupera les propostes del moviment modern.

Conjuntament, inicien un camí cap a la recerca d'un llenguatge arquitectònic contemporani propi, que rebutja l'arquitectura acadèmica i monumental que impera al país. I el primer projecte dels *Habitatges experimentals* mostra la introducció de tecnologies, elements i tipologies contemporanis.

Del racionalisme al brutalisme constructiu dissenyat amb cura

2. La Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona (3 panells)

3. La Facultat d' Econòmiques de la Universitat de Barcelona (2 panells)

El 1957, l'equip d'arquitectes emprèn un nou projecte on el temps, és el condicionant de la seva elaboració i execució: 3 mesos per a redactar el projecte i 8 mesos per a fer la *Facultat de Dret*, guanyador del I Premi FAD d'Arquitectura, el 1958.

Racionalisme i funcionalisme: el rigor dels volums i de l'estructura i la transparència de les façanes dins una composició. Es recupera el llenguatge del pavelló d'Alemanya de Mies van der Rohe per a l'Exposició Internacional de Barcelona (1929), del racionalisme de 1930 del GATCPAC i del Dispensari Antituberculós de Josep Lluís Sert (1935-37). A més, s'integren les arts, el vell somni del Modernisme. N'és un exemple el mural *Les taules de la llei* de l'escultor Josep Maria Subirachs i del ceramista Antoni Cumella.

La *Facultat d' Econòmiques* mostra el llenguatge arquitectònic contemporani construït amb pilars de ferro i forjats de formigó armat (jàsseres de gran cantell). Del racionalisme purista de la Facultat de Dret es passa a un brutalisme dissenyat i construït amb cura. L'estructura assoleix interès arquitectònic. De "la gàbia" de la Facultat de Dret es passa als cossos amb massa i la construcció industrialitzada.

Àmbit II

L'urbanisme

4. Polígon Montbau (3 panells)
5. Polígon del barri del Sud-oest del Besòs (2 panells)
6. Polígon Canyelles (1 panell)

Montbau és un barri (*neighbourhood*) aïllat amb unes virtuts de tipus funcional (l'habitatge, la immediatesa de l'escola, l'església i el comerç quotidià) i un sentit sociològic (identitat, sentit de comunitat, de pertinença al barri, d'integració). Al *polígon del Sud-oest del Besòs*, el barri és una peça integrada a la potent xarxa Cerdà de la ciutat en contrast amb Montbau. I *Canyelles*, amb adopció d'una tipologia forta: el bloc d'Eixample desplegat, de construcció industrialitzada i amb espai central de 4 ha, el Parc Serra Martí.

Àmbit III

Els conjunts residencials

7. Gran Via de les Corts Catalanes, 156 (1 panell)
8. Av. Diagonal cantonada carrer Bori i Fontestà, 39-47 (2 panells)
9. Bell Resguard (2 panells)
10. Illa residencial del carrer dels Pirineus (2 panells)

Els conjunts residencials de la *Gran Via* de Barcelona, *l'illa del carrer Pirineus* de Figueres i *Bell Resguard*, a El Masnou, són assajos de fer compatible natura i ciutat. I a l'avinguda *Diagonal*, el conjunt residencial respon al Pla Parcial "Diagonal Nord" i és una recerca d'expressió de joc de blocs complexos i grans ombres, de tractament brutalista dissenyat i construït amb cura.

Àmbit IV

Complexos sanitaris

11. Clínica Dexeus (1 panell)
12. Hospital Oncològic Duran i Reynals (1 panell)
13. Avantprojecte per a l'Hospital General de la Santa Creu i de Sant Pau (1 panell)

La Clínica *Dexeus* amb estructura de formigó armat vist i amb tancaments prefabricats de gran qualitat i plans i volums neoplasticistes, respon a l'ordenança del passeig de la Bonanova, amb els nivells soterrats afegits. L'*Hospital Oncològic* Duran i Reynals mostra expressió de l'estructura i la funció de l'edifici. I l'*avantprojecte per a l'Hospital General de la Santa Creu i de Sant Pau* localitzat al fons del complex sanitari, el qual respecta íntegrament, però en contrast amb l'arquitectura existent amb un llenguatge actual d'estructures de formigó armat i panells ceràmics de trencadís blanc. El cos de consulta de la planta baixa allunya l'impacte del monobloc amb la creació d'espais múltiples a diferents nivells. Des del punt de vista sanitari, modernitza la funció hospitalària amb consultoris nous i monobloc assistencial.

Àmbit V

Complexos docents

14. Escola Betània Patmos (2 panells)

15. Institució Cultural del CIC (1 panell)

16. Universitat Autònoma de Bellaterra (2 panells)

A l'*Escola Betània Patmos* es vol recuperar el nivell docent i cultural de la preguerra amb un complex arquitectònic actual que comparteix, en l'arquitectura i l'ordenació dels volums, els principis i valors de les obres fins ara exposades. Per a la *Institució Cultural del CIC*, amb l'objectiu d'introduir la dona en els corrents culturals i religiosos dels anys 50, es fa l'edifici immediat a l'Eixample barceloní, amb estructura triangular que permet la sala d'actes al soterrani, exhibida a la façana.

Si l'exposició comença amb un concurs acaba també amb un altre concurs de projectes d'arquitectes amb constructors per a la *Universitat Autònoma de Bellaterra*, on el plantejament global és: la direcció i les parts comunes de cada facultat constitueixen un pont sobre una vall. Les aules s'estenen als dos vessants d'aquesta vall. El 1969 l'equip d'arquitectes guanya el Primer Premi del Concurs d'Avantprojecte del Ministeri d'Educació i Ciència amb un projecte amb estructura de formigó vist, jàsseres de gran cantó, tancaments de massissos prefabricats. El 1970, les excavadores obren els camins de l'obra. La direcció d'obra és a càrrec del Servei Tècnic del Ministeri.